

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Ушавши у пету годину излагања, Весник правне историје остаје веран циљевима зарад којих је и основан. Он својом тематиком попуњава празнину међу научним часописима и пружа могућност српским и страним студентима основних и постдипломских студија да своје (неретко прве) радове објаве у квалитетном издању. Заиста, до данас ни у Србији, ни на српском говорном подручју уопште, не постоји други научни часопис са чистом правноисторијском тематиком, тако да академци са њим добијају јединствену прилику да своје интересовање за неке од предмета који их обично међу првима дочекују на студијама права преточе у студентске радове, уз помоћ и менторство својих професора и асистената.

У својој мисији популарисања правне историје, Весник је постао место где прилику да објаве своје радове имају и учесници међународне студентске конференције *Iustoria*, такође покренуте 2020. године. Осим тога, већ пету годину заредом се међу његовим страницама налазе и победнички радови са конкурса Фондације Алан Вотсон, из области правних транспланата – спајајући упоредно право и правну историју.

Спрам могућности, у часопису се негују теме како из српске, тако и из светске правне историје. Тако, наши су читаоци били у прилици да се упознају са баскијским, португалским, римским јавним правом, као и разним другим правним системима од најраније антике до савременог доба са којима, из дидактичких и других разлога, нису имали прилике да се толико често сусретну. Радови наших аутора, иако често писани на почетку студија или научне каријере, цитирани су и уважавани, што поново потврђује мисао, приписивану спартанском краљу Агесилају, да је човек тај који даје част месту, а не место част човеку. Ово потврђује и чињеница да је у претходном броју објављен чланак овенчан признањем најбољег студентског рада са Универзитета у Београду из области друштвено-хуманистичких наука у 2024. години.¹

Осим радова, вредне прилоге чине и преводи и прикази, који имају за циљ да, сваки на свој начин, широј читалачкој публици

1 У питању је рад Реље Јарковачког и Милана Радивојевића, „Компаративна анализа правног положаја аутономне покрајине Војводине и региона Јужни Тирол”.

WORD OF THE EDITORIAL BOARD

Entering its fifth year of publication, the Herald of Legal History remains true to the goals that prompted its founding. Its subject matter fills a particular gap among scientific journals and provides an opportunity for Serbian and foreign undergraduate and postgraduate students to publish their (often first) papers in a quality edition. Indeed, to date, in Serbia, but also in the Serbian-speaking area, there is no other scientific journal completely dedicated to legal history, so with it academics get a unique opportunity to transform their interest in some of the subjects that usually greet them among the first in their law studies into student papers, with the help and mentorship of their professors and assistants.

In its mission to popularise legal history, the Herald has become a place where participants in the international student conference *Iustoria*, also founded in 2020, have the opportunity to publish their papers. In addition, for the fifth year in a row, its pages have also included winning papers from the Alan Watson Foundation competition in the field of legal transplants – combining comparative law and legal history.

Wherever possible, the journal cultivates topics from both Serbian and world legal history. Thus, our readers had the opportunity to become acquainted with Basque, Portuguese, Roman public law, as well as various other legal systems from the earliest antiquity to the modern era, which, for didactic and other reasons, they did not have the opportunity to encounter so often. The works of our authors, although often written at the beginning of their studies or scientific careers, have been cited and well received, which once again confirms the words attributed to the Spartan king Agesilaus, that it is man who gives honour to a place, and not the other way around. This is confirmed by the fact that in the previous issue we featured an article which received the award for the best student paper from the University of Belgrade in the field of social sciences and humanities in 2024.¹

In addition to the papers, valuable contributions include translations and book reviews, with each aiming to pique the interest of a wider read-

1 The article in question is the work of Relja Jarkovački and Milan Radivojević, “Comparative analysis of the legal position of the autonomous province of Vojvodina and the region of South Tyrol”.

омогуће приступ или је заинтересују за одређене наслове цењених страних и домаћих аутора. Сем тога, интервјуи које су спроводили наши студенти са угледним правним историчарима и научницима из сродних дисциплина, помогли су да читалаштво Весника, као и гледаоци/слушаоци нашег Јутјуб канала, добију нешто личнији и непосреднији увид у стручни живот и развојни пут наших значајних стручњака. Најпосле, извештаји са дешавања употпуњују приступ у ширењу круга заинтересованих за различите научне скупове и сродна дешавања која се тичу правне историје.

У претходних пет година, аутори који су објављивали своје прилоге у „Веснику” наставили су даље са својим усавршавањем. Неки од наших писаца су у међувремену постали доктори наука, професори, асистенти и сарадници у правноисторијској или у којој другој области правне науке. Други су исто остварили у другим друштвено-хуманистичким наукама. Трећи су, пак, отишли у сасвим друге области права, често у правну праксу, али и ван правне материје. А четврти тек корачају путем студија права, неизвесним, па и напорним, али који, ван сваке сумње, обилно награђује. Свима поменутима као редакција од срца честитамо постигнуто, те им желимо и сваки даљи успех и срећу у животу и раду, уз надање да ће нам се путеви што чешће укрштати. За прве и друге, изузетно нам је драго што су истрајали у свом бављењу (правноисторијском) науком. За треће и четврте, макар се најпосле и не одлучили за даље изучавање правне историје, драго нам је што смо били део вашег образовног развоја!

Са неумитним протоком времена, наравно, не дешавају се само пријатни догађаји. У ових пет година, нажалост, изгубили смо двојицу наших драгих колега, аутора др Стефана Стојановића (2023) и проф. др Марка Петрака (2023), члана нашег редакционог одбора. Својим докторатом, али и учешћем на конференцији *Iustoria* и квалитетним радом објављеним у Веснику, Стефан Стојановић је пружио занимљиву перспективу о питањима права и религије у Душановој кодификацији. Са великом тугом, не можемо да се не запитамо: колико би наша ужа стручна област била богатија, да је он у њој дуже остао? Слично се може рећи и за његовог нешто старијег колегу из Загреба, проф. Марка Петрака, који је од првог дана подржавао рад Весника и конференције *Iustoria*, а својим учешћем на *Forum Romanum*-у и конференцијама на Правном факултету Универзитета у Београду, трајно обогатио домаћу правну романистику, као и правну историју српског и хрватског народа. На потоњем му оба имају бити нарочито захвална. Сећајући се двојице драгих „Весниковаца” који су нас прерано напустили, редакција „Весника” исказује заслужни пијетет онима који су барем део свог научног дела уградили у његову зграду и тиме постали део и његове историје.

ership, or provide an access to certain titles by renowned foreign and domestic authors. In addition, interviews with prominent legal historians and scholars from related disciplines, conducted by our students, have helped the Herald's readership, as well as viewers/listeners of our YouTube channel, to gain a somewhat more personal and direct insight into the professional life and the path of development of our experts. Finally, event reports complement the approach in expanding the circle of those interested in various scientific meetings and events related to legal history.

In the past five years, the authors who published their contributions in the Herald have continued their professional development. Some of our writers have since become doctors of science, professors, assistants and associates in legal history or in some other field of legal science. Others have achieved the same in other social and humanistic sciences. Still others have gone into completely different areas of law, often into legal practice, but also left legal matters behind altogether. And there are those who are just starting their journey of studying law, an uncertain and even arduous path, but one that is, without a doubt, highly rewarding. As the editorial staff, we heartily congratulate all of the aforementioned on their achievements, and wish them every further success and happiness in life and work, with the hope that our paths will cross as often as possible. For the first and second, we are extremely pleased that you have persevered in your pursuit of (legal history) science. For the third and fourth, even if you ultimately do not decide to further study legal history, we are glad to have been a part of your educational journey!

With the inexorable flow of time, of course, not only pleasant events happen. In these five years, we have unfortunately prematurely lost two of our dear colleagues, author Dr. Stefan Stojanović (2023) and Prof. Dr. Marko Petrak (2023), member of our editorial board. With his doctorate, but also with his participation in the *Iustoria* conference and the quality work published in the Journal, Stefan Stojanović provided an interesting perspective on the issues of law and religion in Dušan's codification. With great sadness, we cannot help but wonder: how much richer would our narrow professional field have been if he had stayed in it longer? The same can be said of his slightly older colleague from Zagreb, Prof. Marko Petrak, who supported the work of the Herald and the *Iustoria* conference from the very first day, and with his participation in the *Forvm Romanvm* and conferences at the Faculty of Law of the University of Belgrade, permanently enriched domestic legal Roman studies, as well as the legal history of the Serbian and Croatian peoples. For the latter, both should be especially grateful to him. Remembering two dear 'Heralds' who left us too soon, the editorial staff of the Herald pays due respect to those who incorporated at least part of their scientific work into its building and thus became part of its history.

Велику захвалност, већ делимично исказану у Речи редакције у првом броју, понављамо и на овом месту, за све оне без којих ових (првих) пет година излажења Весника не би било могуће. Најпре, члановима нашег домаћег и међународног уређивачког одбора, нашим рецензентима, бившим члановима редакције, свим ауторима, лекторима и преламачима, штампарима и многим другима, чије је „мало приношеније” омогућило досадашњи квалитетан рад и излажење нашег часописа.

На нашем даљем путу надамо се још бољој сарадњи са свима поменутима, дочекивању нових аутора и прилога, те научној категоризацији која би и формално потврдила Весникове квалитете. Наравно, и да ових првих пет година буде само основа за дуго трајање нашег и вашег часописа!

Редакција „Весника правне историје”

We repeat our great gratitude, already partially expressed in the Word of the Editorial Board in the first issue, here, for all those without whom these (first) five years of publication of the Herald would not have been possible. First of all, to the members of our domestic and international editorial board, our reviewers, former editorial staff members, all authors, proofreaders and graphic designers, printers and many others, whose „small contributions” enabled the high-quality work and publication of our journal so far.

On our further journey, we hope for even better cooperation with all of them, welcoming new authors and contributions, along with scientific categorisation that would formally confirm the Journal’s qualities. And, of course, that these first five years are only the foundation of a long life of our – and your – journal!

Editorial Board of the „Herald of Legal History”